

PITANJA I ODGOVORI

UVOD

Zaštita zdravlja na radu uvijek je aktualna tema, posebno u vremenskim razdobljima koja su nepovoljna zbog ekstremnih temperatura, za radnike koji rade na otvorenom i gdje se malo toga može učiniti za značajno poboljšanje uvjeta rada. Ipak organizacija rada, kratki prekidi uz osvježenja i dovoljno tekućine, pridonose boljoj izdržljivosti i osjećaju brige za radnike, što ih motivira za kvalitetniji i učinkovitiji rad. Naravno, usvojene vještine i kondicija radnika također pridonose boljoj izdržljivosti uz očuvanje zdravlja radnika u takvim uvjetima rada.

Ono što Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (dalje: HZZO) nastoji promovirati jest briga svih institucija i pojedinaca u društvu za zdravo radno mjesto. Zdravo radno okruženje uz maksimalne mjere zaštite na radu bitni su čimbenici zaštite zdravlja radnika.

Također je bitno voditi računa da radnici rade poslove za koje su osposobljeni i za koje imaju sklopljene ugovore o radu. Posebno je to bitno kada se radi o radnim mjestima s posebnim uvjetima rada. Odgovorno ponašanje poslodavaca i radnika pridonosi sprečavanju nastanka ozljeda na radu i/ili njihovu smanjenju.

Naime, u slučaju nastanka ozljede na radu osiguravatelj uvijek analizira okolnosti nastanka ozljeda, kao na primjer je li radnik radio poslove za koje je stručno osposobljen i koji su dio njegovih radnih obveza, jesu li primijenjena sva potrebna zaštitna sredstva za takvo radno mjesto itd. Bitno je to i za poslodavce, jer ako se utvrde propusti u smislu primjene sredstava za obavljanje rada na siguran način ili da radnik radi poslove za koje nije osposobljen, u tom slučaju troškovi zdravstvene zaštite, u slučaju nastanka ozljede na radu, neće se moći pokriti sredstvima osiguravatelja.

Iako je sve što se poduzima na planu zaštite zdravlja radnika motivirano potrebom za eliminaciju ozljeda na radu, nesreće se ipak još događaju.

U tom slučaju poslodavci imaju mogućnost prijave ozljede na radu elektroničkim putem, pomoću pametne kartice. Detaljne upute i informacije mogu se naći na mrežnim stranicama HZZO-a.

1. Zbog bolesti i izostanka s posla radnika zaposlenog na radnom mjestu s posebnim uvjetima rada isti nije pravovremeno upućen na periodični zdravstveni pregled. Može li poslodavac po povratku radnika na rad uputiti ga na takav pregled i tko snosi troškove pregleda u tom slučaju?

Periodični pregledi radnika uređeni su odredbama Odluke o osnovama za sklapanje ugovora o

provođenju specifične zdravstvene zaštite radnika te se istima smatraju pregledi u cilju redovitog praćenja i ocjenjivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada, a koji su obavljani u roku propisanom važećim Pravilnikom o poslovima s posebnim uvjetima rada, propisima zaštite zdravlja i sigurnosti na radu te drugim zakonima i propisima, odnosno koji su obavljani do najviše 30 dana prije isteka tog roka.

U slučajevima kada radnik iz opravdanog razloga nije bio u mogućnosti obaviti periodični pregled u propisanom roku, u koje slučajeve ubrajamo i privremenu nesposobnost za rad zbog bolesti, poslodavac radnika na pregled može uputiti po povratku na rad, ali svakako prije stupanja na poslove s posebnim uvjetima rada. U takvim slučajevima troškove obavljenih pregleda, također, će snositi Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

2. Radnik, zaposlenik agencije za privremeno zapošljavanje, upućen je drugom poslodavcu za obavljanje poslova skladištara, tijekom kojeg rada je pretrpio tešku ozljedu koja je od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje priznata kao ozljeda na radu.

U skladu s provedenim inspekcijskim nadzorom utvrđeno je da je do ozljeđivanja radnika došlo za vrijeme obavljanja poslova istovara viličarom kojim je upravljao navedeni radnik iako nije imao stručnu osposobljenost za rukovanje predmetnim strojem, niti je imao uvjerenje o zdravstvenoj odnosno psihičkoj sposobnosti za obavljanje tih poslova kao poslova s posebnim uvjetima rada. Može li zbog ovog propusta Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje uputiti regresni zahtjev za naknadu štete zbog troškova liječenja agenciji za privremeno zapošljavanje?

S obzirom na odredbu članka 50., stavka 1. Zakona o radu, kojom je propisano da se poslodavac kojem je radnik upućen na rad, (u daljnjem tekstu: korisnik) u odnosu na ustupljenog radnika smatra poslodavcem u smislu obveza primjene zakona i propisa kojima su uređeni sigurnost i zaštita zdravlja na radu, a u skladu s kojom ko-

radnik nije smio dopustiti rad na viličaru radniku koji nema ispunjene propisane posebne uvjete za obavljanje tih poslova, sve u skladu s utvrđenom činjenicom da nije bio stručno osposobljen za poslove viličara, time niti osposobljen za rad na siguran način na tim poslovima te da nije imao odgovarajuće uvjerenje da je zdravstveno sposoban za obavljanje tih poslova, čime je korisnik postupio protivno odredbi članka 36., stavka 1. i članaka 27. i 28. Zakona o zaštiti na radu, kao i vodeći računa o članku 17., stavku 4. istog Zakona prema kojoj je poslodavac u organizaciji radnog procesa i povjeravanju poslova radniku obvezan voditi računa o sposobnostima radnika koje mogu utjecati na zaštitu na radu, opravdano je u predmetnom slučaju uputiti regresni zahtjev iz članka 148., stavka 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju prema tvrtki korisniku.

3. Koji je postupak aktivacije usluge električnog prijavljivanja ozljede na radu?

Obveznici podnošenja prijave o ozljedi na radu koji raspolažu odgovarajućom električnom opremom i koji posjeduju električni potpis u skladu s odredbama važećeg Zakona o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o električnoj identifikaciji i uslugama povjerenja za električne transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ te koji su u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje na osnovi pristupnog lista registrirani kao korisnici usluge mogu prijavu o ozljedi na radu podnijeti i električkim putem kao električnu ispravu u skladu s odredbama važećeg Zakona o električnoj ispravi (u daljnjem tekstu e-prijava o ozljedi na radu), sve u skladu sa člankom 42. važećeg Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (u daljnjem tekstu: Pravilnik). Pristupni list može se preuzeti s internetske stranice HZZO-a na adresi: www.hzzo.hr, u dijelu koji se odnosi na »e-Zdravstveno«.

Na pristupnom listu potrebno je naznačiti podatke o ovlaštenim osobama poslovnog subjekta pravne/fizičke osobe koje će koristiti elektroničke usluge, a koje određuje ovlaštena osoba za zastupanje podnositelja zahtjeva.

Pristup usluzi omogućuje HZZO pametna kartica koju karticu na zahtjev podnositelja izdaje HZZO u postupku bez naplate.

Za točnost dostavljenih podataka odgovorna je ovlaštena osoba pravne odnosno fizičke osobe navedena u pristupnom listu, koja je podnijela prijavu elektroničkim putem i potpisala ju elektroničkim potpisom, kojim ujedno jamči i istovjetnost priložene dokumentacije u elektroničkom obliku s izvornom dokumentacijom.

Podnošenje e-prijave o ozljedi na radu dostupno je putem poveznice www.cezih.hr te se obavlja upisom podataka u elektronički obrazac koji sadržajem odgovara tiskanici prijave o ozljedi na radu koja je sastavni dio navedenog Pravilnika.

Uz prijavu je omogućeno i slanje priloga u pdf formatu (primjerice preslike pisane izjave osiguranika, pisane izjave očevidaca događaja, medicinske dokumentacije i sl.).

Programskom podrškom omogućeno je popunjavanje i dostavljanje HZZO-u izvješća izabranog doktora opće/obiteljske medicine, koje je sastavni dio prijave o ozljedi na radu, a koju izabrani doktor dostavlja HZZO-u za ozlijeđene osigurane osobe također u elektroničkom obliku u skladu s odredbama važećeg Zakona o elektroničkoj ispravi.

Informacije o tehničkim uvjetima koje korisnici trebaju ispunjavati za korištenje predmetne aplikacije dostupne su na internetskim stranicama HZZO-a, u dijelu koji se odnosi na »Zaštitu zdravlja na radu«.

Tehničku podršku HZZO osigurava i putem adrese: prijava@hzzo.hr.

*Veronika Laušin, dr. med. spec.
Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, Zagreb*